

YÖNETMELİK

Ulaştırma Bakanlığı (Denizcilik Müsteşarlığı)'ndan:

**ÖZEL TEKNELERİN DONATIMI, KAYDI VE BELGELENDİRİLMESİ İLE
ÖZEL TEKNELERİ KULLANACAK KİŞİLERİN YETERLİKLERİ
HAKKINDA YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM**Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; özel teknelerin donatımı, kaydı ve belgelendirilmesi ile özel tekneleri kullanacak kişilerin yeterlikleri, sınavları, belgelendirilmeleri, sağlık durumları ve kayıtlarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, özel tekneleri ve bunları kullanacak kişileri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 491 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinin (d) bendi hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Amatör Denizci Belgesi/Certificate of Competence For Operators of Pleasure Craft (ADB): Özel tekneleri kullanmak için bu Yönetmelikte aranan şartları sağlayan kişilere verilen belgeyi,
- Gezi Tekneleri Yönetmeliği: 28/12/2006 tarihli ve 26390 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gezi Tekneleri Yönetmeliğini,
- İdare: Denizcilik Müsteşarlığını,
- Özel Tekne: Ticari amaç olmaksızın münhasıran gezi, eğlence, spor ve amatör balıkçılık gibi faaliyetlerde kullanılan, ulusal standarda göre ölçüldüğünde boyu (LH) 2,5 metreden küçük ve 24 metreden büyük olmayan, mülkiyeti T.C. vatandaşlarına, Türkiye'de oturma izni almış olan yabancı uyruklu gerçek kişilere, su sporlarında faaliyeti olan Türkiye'de kurulu dernek ve vakıflara ait tekneleri,
- Özel Tekne Belgesi (ÖTB): Bu Yönetmelik kapsamında ölçülerek kayıt altına alınmış özel tekneler için İdarenin düzenlediği belgeyi,
- Su Üstü Sporu: Yelken veya motor veya kürekle su üstünde seyreden tekne ve deniz araçları ile yapılan sporu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM**Özel Teknelerin Ölçülmesi, Belgelendirilmesi, Kaydı, Terkini ve Donatımı****Özel teknelerin ölçülmesi ve kaydı**

MADDE 5 – (1) Ölçü ve kayıt işlemi, teknenin yandan çekilmiş fotoğrafı, varsa prospektüsü ile tekne ve motor faturalarının eklendiği yazılı isteğin, İdarenin Bölge Müdürlüğü veya Liman Başkanlığına sunulmasıyla başlar. Gezi Tekneleri Yönetmeliğine uygun inşa edilmiş teknelerde, CE uygunluk işaretinin, tekne tanıtım plâkasının ve tekne tanıtım numarasının tekneye iliştilmiş olması gerekir.

(2) Özel tekne kayıtları, Bölge Müdürlüğü veya Liman Başkanlığı tarafından yeni açılacak ayrı bir teknik kütük defterinde her tekneye ayrı bir kayıt numarası verilerek tutulur ve mevcut teknelerin eski kütük kayıtları kapatılır. Ölçü ve kayıt işlemini, Bölge Müdürlüğü merkezli limanlarda Bölge Müdürlüğü Gemi Sörvey Kurulu, diğer limanlarda Liman Başkanlıkları yapar.

(3) İlk kez ölçülecek özel tekneler, İdarenin Bölge Müdürlüğü veya Liman Başkanlığı tarafından buldukları yerde çıkarılacak Tebliğde yer alan usul dairesinde üç boyut esas alınarak ölçülür ve kayıt altına alınır. Üç boyutun saptanmasında "TSE EN ISO 8666 - Küçük Tekne - Temel Veriler" ulusal standart içinde yer alan Boy (m) = LH , Genişlik (m) = BH ve Derinlik (m) = Den çok/Dmax tanımlamaları esastır.

(4) Gezi Tekneleri Yönetmeliğine uygun olarak üretilmiş özel tekneler ile adlarına daha önce tonilâto belgesi düzenlenmiş olan özel tekneler, teknik dosyalarında veya tonilâto belgelerinde belirtilen ölçülere uygun olarak, yeniden ölçülmeksizin kaydedilir; bu tekneler sahibinin isteği üzerine yeniden ölçülebilir.

Özel teknelerin belgelendirilmesi, belgenin yenilenmesi ve kaydın terkini

MADDE 6 – (1) Ölçülen ve kaydedilen özel tekneler adına, İdarenin Bölge Müdürlüğü veya Liman Başkanlığı tarafından, verildiği tarihten itibaren beş yıl süreli, şekli çıkarılacak Tebliğ ile saptanan ÖTB düzenlenir ve ücreti mukabilinde verilir. Yabancı uyrukluların sahibi olduğu özel tekneler için ÖTB, ikamet izni süresiyle sınırlanır. İkamet izni 5 yılı geçerse belge yenilenir. Adlarına daha önce tonilâto belgesi düzenlenmiş özel teknelerin, tonilâto belgeleri iade alınır ve iptal edilir.

(2) Özel tekne tanımına uyan, ancak sahibinin isteğiyle gemi siciline tescil edilen tekneler adına ayrıca ÖTB düzenlenmez.

(3) Gerçek veya tüzel kişi tacirlere ait olmayan, gezi, eğlence, spor gibi amaçlarla kullanılan ve boyları 24 metreden büyük tekneler adına, tonilâto belgesi ve yürürlükteki turizm mevzuatı uyarınca Özel Yat Kayıt Belgesi düzenlenir. Gerçek veya tüzel kişi tacirlere ait tekneler adına, ÖTB veya Özel Yat Kayıt Belgesi düzenlenmez, tekne boyu ve kullanım amacı dikkate alınmaz.

(4) Şişme botlardan alt yapısı (tabanı) sabit olup, üst yapısı şişirilebilir ve katlanabilir olanlarına ve alt yapısı da

katlanabilir boyu 4 metreden büyük olan şişme botlara ÖTB düzenlenir.

(5) Aşağıda sayılan özel tekneler adına ÖTB düzenlenmesi, sahibinin isteğine bağlıdır;

a) Kanolar ve kayaklar,

b) Su sporlarında faaliyeti olan spor kulübü derneklere ve bunların üst kuruluşlarına ait veya tahsis edilmiş olmak şartıyla, ulusal ve uluslararası yarış sınıfı (kürek sporu tekneleri ile Optimist, Laser, Fin, 420, 470, Pirat, Dragon, Wind Surf gibi yelken sporu tekneleri) spor amaçlı tekneler,

c) Su sporlarında faaliyeti olan spor kulübü derneklere ve bunların üst kuruluşlarına ait veya tahsis edilmiş olmak şartıyla, münhasıran antrenman ve yarışlarda, hakem, antrenör, monitör vb yetkililerin veya görevlilerin kullandığı yardımcı tekneler (motorlu/motorsuz şişme bot veya sandal tipinde).

(6) Özel tekneler, hiçbir surette gelir elde etmek amacıyla kullanılamaz. Bir özel teknenin gelir elde etmek amacıyla kullanılmak istenmesi halinde sahibinin, faaliyetini kanıtlayacak belgeleri (Vergi Levhası, Ticaret Sicil Gazetesi ve Faaliyet Belgesi) veya en çok iki sene süreli bir kira sözleşmesini sunması şartıyla, ÖTB geri alınır, kaydı terkin edilir. Bu durumda tekne, 4/5/1967 tarihli ve 12589 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ticaret Gemilerinin Tonilatolarını Ölçme Yönetmeliğine göre üç boyut kuralı uygulanarak ölçülür ve adına Tonilato Belgesi ile Ticari Yat Kayıt Belgesi düzenlenerek ilgili mevzuat kapsamına alınır.

(7) Teknenin kaydı, sahibinin teknenin kullanılamaz hale geldiğine veya zayıf edildiğine ilişkin yazılı bildirim üzerine terkin edilir. ÖTB yenileme süresinin 2 yıl aşılmış olması durumunda kayıt resen terkin edilir. Terkin işlemi için ücret tahsil edilmez.

(8) Özel Tekne Belgesinin şekline, özel teknelerin kaydına ve markalanmasına ilişkin hususlar çıkarılacak Tebliğ ile belirlenir.

Özel teknelerin donatımı ve seyri

MADDE 7 – (1) ÖTB'nin aslının seyirde teknede bulundurulması ve denetimlerde ibrazı zorunludur.

(2) Adlarına ÖTB düzenlenmeyen özel teknelerden, 6 ncı maddenin ikinci fıkrasındakilerin tonilato belgelerinin, dördüncü fıkrasındakilerin ÖTB veya fatura/tahsis belgelerinin seyirde teknede bulundurulması ve denetimlerde ibrazı zorunludur.

(3) Özel tekneler, bölge, mesafe ve zaman sınırı olmaksızın, en az ADB veya gemici ve üstü yeterlik belgesi sahibi bir kişinin sevk ve idaresinde seyrederek. Ancak, 16 yaşından küçük ADB sahibi kişiler, boyu 7 metreden, sürati saatte 7 deniz milinden fazla olan özel tekneleri sevk ve idare edemezler.

(4) Özel tekneler, çıkarılacak Tebliğde şekli belirtilen yetki yazısı ile, sahipleri tarafından başkalarına geçici olarak verilebilir. Dernek veya vakıflara ait özel tekneler ancak üye ve sporcuları tarafından yetki yazısı ile kullanılabilir.

(5) Motoru on beygir gücünden az özel tekneleri, sadece kürekle yürütülen motorsuz tekneleri, kanolar/kayaklar ile 6 ncı maddenin beşinci fıkrası (a) ve (b) bendinde sayılan tekneleri kullananlarda ADB aranmaz.

(6) Özel tekneler çıkarılacak Tebliğ ile belirlenen asgari emniyet teçhizatı ve deniz kirliliğini önleyici teçhizat listesine göre donatılır.

(7) Özel teknelerde seyirde en çok 12 kişi bulunur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Amatör Denizci Belgesi Alma Şartları, Sınavları ve Belgelendirme

Yeterlik şartları

MADDE 8 – (1) T.C. Vatandaşı olan ve ADB almak isteyen kişilerde;

a) 14 yaşını bitirmiş olmak (18 yaşından küçük olanların Ek-1'deki Muvafakatnameye uygun imzası noterlikçe onaylanmış veli veya vasi muvafakati aranır.),

b) 9 uncu maddede belirtilen şartları taşıdığını sınava başvuru sırasında belgelemek,

c) Amatör Denizci Sınavını başarmak

şartları aranır.

(2) Denizcilik Fakülteleri mezunları, Deniz Harp Okulu mezunları, yüksekokulların denizcilikle ilgili bölümlerinin güverte ve makine bölümleri mezunları, Astsubay Güverte ve Makine Sınıfı okulları mezunları ile denizcilik meslek lisesi güverte ve makine bölümü mezunlarına talep etmeleri halinde sınav şartı aranmadan ADB verilir.

(3) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşları ile Türkiye'de oturma izni almış olan yabancı uyruklulara, bu Yönetmelikte öngörülen şartları sağlamaları halinde ADB verilir.

ADB alacakların sağlık şartları

MADDE 9 – (1) ADB alacak kişilerin göz ve kulak-burun-boğaz (KBB) muayenelerinden geçerek, bünyesinde göz ve KBB uzmanı çalıştıran resmi veya özel sağlık kuruluşlarından "Amatör Denizci Belgesi Alabilir" raporu almaları gerekir. Rapor, sınav tarihinden en çok dört ay önce düzenlenmiş olmalıdır.

(2) Amatör denizcilerin göz ve KBB sağlık muayeneleri, kara taşıt sürücülerini için geçerli olan esaslar dâhilinde yapılır. Ancak, monoküler olup sağlam gözü 10/10'dan daha az görenler, renk körlüğü veya gece körlüğü olanlar amatör denizci belgesi alamazlar.

(3) İdare, sağlık durumlarından kuşku duyulan ya da hasta oldukları bildirilen ADB sahiplerinin, sağlık durumlarının tekne kullanmalarına engel olup olmadığını belirlenmesi amacıyla sağlık yoklamalarının yenilenmesini her zaman isteyebilir.

Amatör denizci belgesi sınavları

MADDE 10 – (1) ADB sınavları belirlenen sınav yerlerinde, yazılı veya internet ortamında bilgisayarda çevrimiçi olmak üzere en az dört seçeneqli çoktan seçmeli test yöntemiyle tek oturumda yapılır.

(2) Yazılı sınav, başvuru sayısı en az 20 olmak şartıyla yazılı sınav yapılacağı sınav tarihinden en az 30 gün önce duyurulan yerlerde, Şubat, Mayıs, Ağustos ve Kasım aylarında aynı gün ve saatte başlamak kaydıyla yapılır. Ayrıca, İdarenin uygun gördüğü tarihlerde ADB sınavı yapılabilir.

(3) İnternet ortamında bilgisayarda sınav, en az 30 gün önce duyurulmak koşulu ile ikinci fıkrada belirtilen şartlara

bağlı olmadan yapılır.

(4) İdare, sınava başvuru yöntemi, sınav öncesi ve sonrası işlemleri, sınav kurallarını, bu Yönetmeliğe bağlı olarak çıkarılacak Tebliğ ile belirler.

Sınav konuları ve başarı notu

MADDE 11 – (1) Sınav başarı notu 100 üzerinden 60’dır. Sınavda; seyir, denizde çatışmayı önleme kuralları, gemicilik ve tekne kullanma, meteoroloji, denizde güvenlik ve denizde haberleşme, ilk yardım, deniz hukuku ve uluslararası sözleşmeler, tekne, motor ve elektrik bilgisi konularını içeren toplam en az 50 soru sorulur.

Amatör denizci belgesi düzenlenmesi

MADDE 12 – (1) Şekli Ek-2’de belirlenen Amatör Denizci Belgesi, sınavı takip eden iki ay içinde düzenlenir ve sınavı başaran adaya veya yetkilendirdiği vekiline verilir.

(2) ADB kayıtları, kişinin belge numarası, kimlik ve iletişim bilgileri, fotoğrafı, sınav yeri, sınav tarihi, sınav başarı notu, sağlık raporuna ve belge harcı tahsiline ilişkin bilgilerin yer aldığı veri tabanında tutulur. Bilgisayar ortamında bulunan veri tabanı, Amatör Denizci Kütüğü adını taşır.

(3) Bilgisayar ortamında tutulan kayıtlara ilişkin bilgi ve belgeler, sınavın yapıldığı yer tarafından, sınav tarihi itibarıyla tutulan dosya muhtevasında iki yıl süre ile muhafaza edilir. İki yılın sonunda imha komisyonu marifetiyle imha edilir.

Yetkilendirilecek kurum ve kuruluşlar

MADDE 13 – (1) İdare, ADB sınavını yapmak, belge düzenlemek ve amatör denizci kütüğünü ve kayıtlarını tutmak üzere kurum ve kuruluşları sözleşme ile yetkilendirebilir. Yetkilendirilen kurum ve kuruluşun düzenlediği ADB, İdare tarafından onaylanmadıkça sahibine teslim edilmez.

(2) Yetkilendirilecek kurum ve kuruluşlar:

a) 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Kuruluş Ve Görevleri Hakkında Kanunun Ek-9 uncu maddesine istinaden kurulmuş bulunan, su üstü sporlarında faaliyet gösteren özerk federasyon veya aynı spor dallarında faaliyet gösteren en az 20 derneğin üyesi olduğu Türk Medeni Kanunu ve Dernekler Mevzuatına göre kurulmuş federasyon olmak,

b) 10 uncu maddede belirtilen çevrimiçi sınavları yapabilmek üzere yetkilendirilmesi durumunda, İnternet ortamında bilgisayarda çevrimiçi sınav yapabilecek, sınav başvurularını kabul edebilecek, soru bankasını yönetebilecek merkezi bir yazılıma sahip olmak, ülke çapında en az 5 farklı merkezde çevrimiçi sınav yapabilecek fiziki ortamı sağlamak zorundadır.

Amatör Denizci Belgesi yenileme işlemleri

MADDE 14 – (1) ADB’nin herhangi bir nedenle yenilenmesi isteniyorsa, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa göre, belge harcı ödendiğini gösterir makbuz eklenerek ve yenilenme nedenleri belirtilmek suretiyle yazılı olarak belgeyi veren İdare veya yetkilendirilmiş kurum ve kuruluşla başvurulur.

Amatör Denizci Belgesi geçerlik alanı

MADDE 15 – (1) ADB gemi adamı yeterlik belgesi yerine geçmez. Bu belgeyle Gemilerin Gemi Adamlarıyla Donatılmasına İlişkin Yönergede belirtilen resmî kurumlara ait ve resmî hizmete mahsus hizmet motorları hariç hiçbir tekne ve gemide ücret karşılığında çalışamaz.

(2) Turizm mevzuatı uyarınca belgelendirilmiş, ticari faaliyette bulunmaksızın gezi ve sportif amaçlı olarak mürettebatsız (bare-boat) kiralanan ticari yatlar kiracı sıfatıyla ADB sahibi kişilerce sevk ve idare edilebilirler. Ayrıca, yabancı uyruklular kendi ülkelerinden almış oldukları belgenin tanıdığı yetkiler çerçevesinde anılan tekneleri kullanabilir.

Amatör Denizci Belgesinin iptali

MADDE 16 – (1) Amatör Denizci Kütüğüne kaydedildikten ve belgesi teslim edildikten sonra 8 inci ve 9 uncu maddelerde belirtilen şartlardan herhangi birini kaybetmesi veya kişinin kendi isteğiyle veya vefatı halinde, Amatör Denizci Belgesi İdarece iptal edilir, belgenin iadesi istenir, durum kütüğe işlenir ve denetlemeye yetkili kurumlara bildirilir.

Amatör Denizci Belgesinin denkliği

MADDE 17 – (1) İdare, Türk Vatandaşlarının ve Türkiye’de ikamet eden yabancı uyruklu kişilerin bir başka ülkeden aldıkları belgelerin denkliğinin kabulü için, belge veren ülkenin gerekli gördüğü şartların değerlendirmesini yapmaya yetkilidir.

(2) İdare, belge veren ülkenin ilgili idaresinin kayıtlarında verilen belgenin doğruluğunu teyit ederek belge düzenleyebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 18 – (1) 1/7/2004 tarihli ve 25509 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Amatör Denizci Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce; Tonilâto belgesiyle kayıt altına alınmış özel tekneler, 18 inci madde ile yürürlükten kaldırılan yönetmelik hükümlerine göre ÖTB düzenlenmiş tekneler ile hiç kaydedilmemiş teknelerin sahipleri, teknelerine ÖTB almak veya yenilemek için yönetmeliğin yayımlandığı tarihten itibaren 12 ay içinde İdarenin Bölge Müdürlüğü veya Liman Başkanlıklarına başvurur. Bu süreden sonra ÖTB almayan özel teknelere Denize Elverişlilik Belgesi düzenlenmez ve limandan çıkışına izin verilmez.

Yürürlük

MADDE 19 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Denizcilik Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

Eki için [Tıklayınız](#)